

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 197

van **LODE CEYSSENS**

datum: 21 december 2017

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**

VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Invasieve exoten - Wasbeer, wasbeerhonden en Amerikaanse nerts

Het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) rondt momenteel een rapport af over invasieve roofdieren in Vlaanderen, zoals de wasbeer, de wasbeerhond en de Amerikaanse nerts. Uit dit rapport blijkt nu al dat de waarnemingen van deze soorten significant stijgen.

Experts waarschuwen daarom nu al voor de schade die deze invasieve soort kan aanrichten. Wasberen kunnen namelijk goed klimmen en geraken daardoor makkelijk bij nesten van zeldzame vogels, waar ze schade kunnen aanrichten. Ook amfibieën in de ondiepe oeverzone van waterpartijen zijn weerloze slachtoffers. Tot slot is er ook gevaar voor de mens, aangezien wasberen de parasitaire spoelworm kunnen overdragen.

Het is daarom belangrijk kort op de bal te spelen en bij elke waarneming van een wasbeer zo snel mogelijk stappen te ondernemen. In Vlaanderen bestaat al een 'early warning system'. Wanneer er een waarneming van een invasieve soort, zoals de wasbeer, is, wordt dit meteen gemeld aan de overheid zodat maatregelen genomen kunnen worden. Concreet betekent dit dat het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) de opdracht krijgt dieren te vangen met vangkooien. Eenmaal gevangen, gaan ze naar een opvangcentrum waar ze gesteriliseerd worden en waar een onderkomen voor hen wordt gezocht.

De bedoeling is te verhinderen dat deze beesten zich verder kunnen verspreiden, aangezien deze exoot voor heel wat problemen in de natuur kan zorgen.

1. Hoeveel waarnemingen van wasberen werden reeds in Vlaanderen gemeld?
2. Hoeveel waarnemingen van wasbeerhonden werden reeds in Vlaanderen gemeld?
3. Hoeveel waarnemingen van Amerikaanse nertsen werden reeds in Vlaanderen gemeld?
4. In hoeveel van de waarnemingen gaat het om ontsnapte exemplaren?
5. Welke verschillende maatregelen zullen worden genomen?

ANTWOORD

op vraag nr. 197 van 21 december 2017

van **LODE CEYSSENS**

1-3. Aantal waarnemingen van wasbeerhond, Amerikaanse nerts en wasbeer in Vlaanderen vanaf de jaren 1980 tot 2017.

	198X-1997	1998-2007	2008-2017
wasbeerhond	6	10	16
Amerikaanse nerts	3	15	39
wasbeer	10	29	83
TOTAAL	19	54	138

4. Het onderscheid tussen ontsnapte en mogelijk in het wild geboren exemplaren is vaak niet met zekerheid te maken want dit is onder meer afhankelijk van het type waarneming en de eventuele beschikbare randinformatie. Voor zover door het Instituut voor Natuur en Bosonderzoek (INBO) kon worden nagegaan, betreffen de meeste, waarschijnlijk zelfs alle waarnemingen van Amerikaanse nertsen in Vlaanderen eerste-generatie ontsnapte dieren. Ook voor de wasbeerhond zijn er in Vlaanderen nog geen concrete aanwijzingen van lokale voortplanting in het wild. Voor deze soort is evenwel ook inwijking van individuele dieren vanuit Wallonië, Nederland of Frankrijk mogelijk. Het overgrote deel van de oudere waarnemingen, (tot ca. 2010), betreft vermoedelijk lokaal ontsnapte dieren. Onder de waarnemingen van de meest recente jaren zijn er vermoedelijk ook enkele wilde zwervers. Voor de wasbeer betreft het overgrote deel van de oudere waarnemingen (tot ca. 2010) met zekerheid eerste-generatie ontsnapte dieren. Onder de recente waarnemingen is er een aantal waarvoor er goede aanwijzingen zijn (o.m. op basis van autopsies op ingezamelde dode specimens) dat het om gevestigde wilde exemplaren gaat en er ook voortplanting in het wild plaatsvindt. De recente sterke toename van het aantal waarnemingen wijst wellicht in die richting.
5. Dode exemplaren (verkeersslachtoffers, dieren gedood in het kader van gerichte bestrijding,...) worden ingezameld door medewerkers van het INBO. Via autopsie op individuele dieren kan een inschatting gemaakt worden van een mogelijke lokale populatietoestand van de soort. Zo kan onder meer worden nagegaan of het dier zich recentelijk heeft voortgeplant en er desgevallend nog andere exemplaren nabij de vindplaats kunnen voorkomen. Op basis van deze informatie kan dan een gerichte bestrijding georganiseerd worden. Sinds juni 2016 worden de wettelijke mogelijkheden voor bestrijding van in het wild voorkomende wasbeer, wasbeerhond en Amerikaanse nerts duidelijk gesteld door bijlage 3/1 van het Soortenbesluit. De bestrijding mag worden uitgevoerd door de eigenaar, huurder, exploitant of grondgebruiker(s) van het terrein waar de bestrijding plaatsvindt, of door een derde op voorwaarde van een schriftelijke toestemming. Sensibilisatie ten aanzien van burgers en belangengroepen wordt door het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en Inverde verzorgd via het kennisplatform

Ecopedia. Hier is o.a. een code-van-goede-beheerpraktijk voor wasbeer raadpleegbaar, die in opdracht van het ANB is opgesteld. Door bovenstaande info maximaal publiek beschikbaar te maken, wil het ANB samen met de partners de capaciteit voor wasbeerbestrijding in Vlaanderen vergroten. Het beheer van uitheemse, invasieve soorten is immers een gedeelde verantwoordelijkheid van burgers, terreinbeheerders, jagers, bestrijders...

Ook heeft het ANB een opdracht gelanceerd om bestrijders voor wasbeer en Amerikaanse nerts via een contract te kunnen inzetten. Deze opdracht loopt momenteel als proefproject in de provincie Oost-Vlaanderen.